

Szombaton a megnyitót követően dr. Kordos László ismertette a Kadić Ottokár, a magyar barlangkutatás atyja című könyvet, melyet a helyszínen meg is lehetett vásárolni. Ezt követően került sor a Cholnoky Jenő karszt- és barlangkutatási pályázat eredményhirdetésére (lásd a 114. oldalon).

A rendezvény keretében 28 előadás és vetítés hangzott el, illetve került bemutatásra, nem a megszokott bontásban. Tekintettel a 2010-ben bekövetkezett súlyos barlangi árvizekre, valamint a kolontári vörösiszap katasztrófára, a Szakmai Napok programjában is helyet kapott egy árvizes, illetve katasztrófa szekció. A szombati program végén először a másnapi Mala alagút meglátogatásához kedvet csináló filmbemutatóra került sor, majd a már lassan hagyománnyá váló zsiroskenyér party után Egri Csaba folytatta az előző napi 3D filmek bemutatását.

Az előadások helyszíne

A zsiroskenyér-party

Vasárnap a hazai és külföldi feltáró kutatásokkal foglalkozó előadásokat követően a nagyszámú résztvevő a Mala forrásalagutat látogatta meg az esztergomi Szent István Strandfürdő területén. Az úgynevezett Mala-forrás XIX. században létesített alagútja a Szent Tamás-hegy tövében eredő melegvizes források összegyűjtésére és levezetésére szolgált (ez táplálta többek között a néhai Fürdő Szállót, de a mai Szabadidőközpont helyén álló egykori vízialom működését is innen biztosították).

A források a dorogi szénmedence intenzív szénszénbányászata (vízkiemelése) révén több évtizede elapadtak, majd miután a bányák néhány éve bezártak, indult

vízszintjük ismételt emelkedésnek. Sajnos az előzetes várakozásoktól eltérően az alagút egyik ága szinte porszáraz volt, míg a másik ágon is alig találtunk vizet.

A rendezvény keretében szombaton került kisorsolásra a Vera-érem támogatói között a Speleo Sport boltban beváltható 10 000 Ft-os vásárlási utalvány, melyet Barabás Bence nyert meg.

Nagy sikere volt a DINPI standon bemutatott virtuális barlangtúrának, valamint a Speleo Sport és a www.explo.hu webáruház standján bemutatott termékeknek.

Ezúton köszönjük meg mindazoknak a közreműködését, akik hozzájárultak a rendezvény sikeres lebonyolításához. A 2011. évi Szakmai Napok az előzetes tervek szerint Székesfehérváron kerül megrendezésre.

F. N.

AZ MKBT SZAKMAI TANULMÁNYÚTJAI

Ausztria

Társulatunk 2010. június 5–14. között az osztrák barlangnaphoz kapcsolódva, 37 fő részvételével tanulmányutat szervezett Ausztriába. A program első három napját Salzburgban töltöttük, jócskán kihasználva a 33 euroért megvásárolt kétnapos Salzburg kártyával ingyen lebonyolítható programokat.

Az érkezést követő második napunkon a vízijátékairól nevezetes hellbrunni kastély parkját kerestük fel, ahol a tréfás és csalfinta szökőkutak nagy sikert arattak, jóllehet csoportunk számos tagja távozott bőrig ázva a látogatás után. Innen felvonóval vettük be Salzburg házi hegyét, az 1853 m magas Untersberget. Itt szabadprogram keretében többen kisebb túrát tettek a karsztos hegyen, többen gyalog tették meg felé az utat, Kocsis Ákos még a Németországban található Schellenbergi-jégbarlangba is eljutott, ahonnan szerencsére késő estére hazaérkezett a kempingbe, mielőtt még nagyon elkezdtünk volna aggódni érte. A túra után a társaság zöme Salzburg legrégebbi sörfőzdéjében, a Stieglnél találkozott újra össze, ahol először a sörfőzés mesterségével ismerkedtünk, de kóstolásra is lehetőségünk nyílt. A kártya által biztosított ingyenes program végén mindenki egy üveg Stiegl sörrel és hozzá illő ajándékpohárral távozhatott.

Harmadik napunkon, a kártya biztosította ingyenes tömegközlekedéssel indultunk a város felfedezésére. A Természet Házában tett közös látogatásunk után – ahol mindenki kedve szerinti időt tölthetett és gyönyörködhetett az igen szépen kivitelezett kiállításokban – szétszéledtünk. A nap hátralévő részében lehetőség nyílt hajózásra a Salzachon, Mozart szülőházának, valamint a várnak és az ott berendezett kiállításoknak a megtekintésére, vagy a Dóm és a Püspöki Palota stb., stb. meglátogatására. Mindenki kedve, ideje és érdeklődése szerint választhatta ki a kártya biztosította ingyenes látványosságokat.

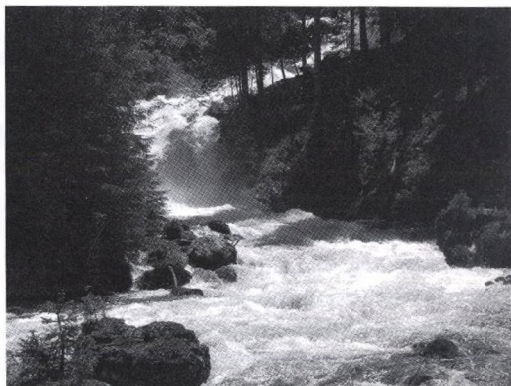
Salzburgból egyenesen a barlangnap helyszínére, Obertraunba utaztunk, ám útközben is akadt bőven látnivaló. Elsőként a halleini sóbányát látogattuk meg. Miután mindenki felöltötte a hajdani sóbányászok fehér munkaruháját, majd kisvonatra szálltunk, és azzal haladtunk a hegy belsejébe. A 70 perces látogatás során hajóra is ültünk egy sótavon, miközben a látványosan kivilágított sórétegekben gyönyörködhattunk, majd két igen hosszú csúszdán is lecsúszhattunk. Sőt, fiatal vezetőnk jóvoltából a vállalkozó szelleműbek akár két-háromszor is, amennyiben bírták szusszal, és a lépcsőn többször is felszaladtak a csúszda tetejére. A bányalátogatás után még felkerestük a közelben létesített kelta fálut, amely leginkább egy skanzenhez volt hasonló, ám ennél nagyobb élmény volt a városban található Kelta Múzeum, ahol a régészeti ásatások által feltárt egykori kelta sóbányászok életét bemutató igen színvonalas kiállítást nézhettük meg.

Továbbhaladva, fakultatív programként kirándultunk az utunkba eső hangulatos Lammersturdochban, majd benépesítettük a néhány nappal korábban még árvízzel elborított obertrauni kempinget. Az árvíz nyomait már csak a hallstatti tavon összegyűlt hatalmas uszadék jelezte. Itt kell megemlíteni, hogy nagy szerencsénk volt az időjárással. Az osztrák időjárásjelentés kinttartózkodásunk idejére hűvös, csapadékos időjárást ígért, ezért mindenki sok meleg holmit hozott magával. Ehhez képest mindössze salzburgi tartózkodásunk idején kaptunk egy zivatart, s igazi meleg, nyári időjárásban volt részünk.

Megérkezésünk estjén felkeresett bennünket Walter Greger, a barlangnap főszervezője, aki szá-

*A salzburgi Természet Háza
gadzag hegyi kristály-gyűjteményéből*

*A nagy vízhozamú Waldbach-forrás víztömege
alig 100 m-re a fakadás helyétől*

mos levélváltást követően csoportunk valamennyi kérését teljesítette, ami néha nem kis fejtörést okozott számára. Őket is meglepte a váratlan időjárás, hiszen a Dachstein-fennsík közel 30 cm hó esett az elmúlt héten, s a hosszú, hideg időjárás miatt a barlangokban még több helyen komoly jegesedéssel kell számolni.

A sok esőzés viszont kifejezetten jót tett a Hallstatt mellett található Echern-völgy vízfolyásainak. A barlangnap programjait megelőző utolsó szabadnapunkon ugyanis ide túráztunk. Néhányunknak a csoportból már több alkalommal volt lehetősége a Waldbachstrub névre hallgatató látnivaló felkeresésére, ekkora víztömeget azonban eddig még sosem láttunk. Ákoska egész úton teljesen lázban égett, hiszen célunk annak a karsztforrásnak a felkeresése volt, amely a Dachstein-fennsík túloldaláról, a Felső-Gosautó vizét hozza felszínre. Igyekezett is minél előbb a forráshoz, nehogy időközben csökkenjen a vízhozam. A többiek nem rohantak ennyire, mert útközben gyönyörű vízesések is akadtak, így volt bőven látni- és fényképezni való. Visszafelé a völgy másik oldalán ereszkedtünk lefelé az ún. gleccserkertben, ahol formás gleccsermalmokat láthattunk. Ezek egyikében, a kb. 7 fokban vízben osztrák diákok fürödtek önfelédten. A túrát hallstatti városnézés zárta.

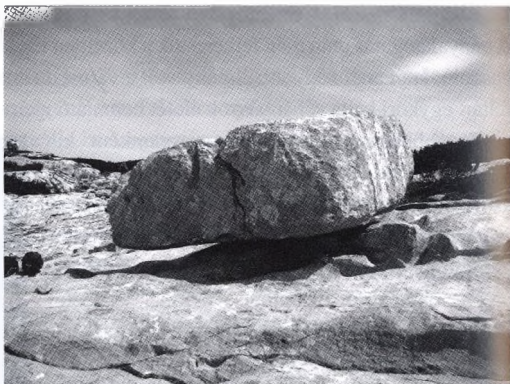

A 97 km hosszú Hirlatz-barlang eredményes kutatásának emlékoszlopa Hallstatt utcáján

tunk, akik a SpeleoHungary100 rendezvényen is jelen voltak. Mivel csoportunk két kisbusszal utazott, s volt olyan nap, amikor a társaság négyféle programra jelentkezett, mostantól kemény koordináció és szervezés is szükségeltett, hogy mindenki eljusson arra a programra, ahová benevezett. Ezen az első napon a csoport nagyobbik része a Dachstein-fennsíkon tett túrát, ahol legutolsó látogatásunk óta több változás is történt. A Krippenstein csúcsán megépült az ún. Öt ujj kilátó, ahonnan gyönyörű kilátás nyílt a mélyben húzódó Hallstatt városára és a Hallstatti-tóra, viszont maga a létesítmény nem mindenki tetszését nyerte el. Ugyancsak újdonság volt a Világörökség Spirál létesítmény, amelyről csodálatos panoráma nyílt a fennsíkra, s a peremét övező csúcsokra, köztük a Hoher Dachsteinre. Jól látszott, hogy sok helyen még összefüggő hótakaró borítja a terepet. Túravezetőnk, régi kedves ismerősünk: Günter Stummer, az osztrák Barlangtani Intézet volt munkatársa, az Osztrák Barlangkutató Társulat egykori főtitkára volt. Kezdetben a karsztanösvényt követve, elsőként a kisebb Krippenstein-jégbarlangot kerestük fel, majd az ösvényről

A nap végén még sikerült lebonyolítani a regisztrációt az időközben adódott programváltoztatásokkal egyetemben, majd szétosztásra kerültek a résztvevők között a már elmaradhatatlan tarisnyák is.

Következő nap kezdetét vette a Dachstein barlangok felfedezésének 100. évfordulója tiszteletére szervezett nagyszabású rendezvény, melyet megelőzően zajlott az ún. jégzimpoziórium. A nevezetes évfordulóhoz kapcsolódó eseményre a postojnai vezetőségi ülésről megérkezett az UIS elnöksége is, valamint számos ismerőssel találkozhat-

Karsztasztal a Dachstein-fennsíkon

letérve alkalmunk volt tanulmányozni a fennsík vadabb formáit, a fantasztikus karokat, végül egy jókora karsztasztalt. A túra a felvonó középső állomásán ért véget, ahol összetalálkoztunk a csoport többi részével is, akik részben a Koppenbrüller-barlangban tettek overállos túrát, amennyire a vízállás megengedte. Érdekes, hogy a barlangban tapasztalt magas vízállás ellenére a barlang bejáratán nem ömlött ki víz. A csoport harmadik része a Mammut-barlangban az ún. Összedölt Vár nevű részébe látogattak. Ez utóbbi túra csak kevéssé tért el a látogató útvonaltól, így a résztvevők kissé csalódottak voltak. A program további részében pezsgős köszöntést követően elhangzottak az üdvözlő beszédek, majd a résztvevők az Óriás-jégbarlangba vonultak, ahol barlanglátogatással egybekötött koncertet hallgathattunk meg. A koncert után ugyancsak a felvonó középső állomásán található étteremben minden résztvevőt vacsorán láttak vendégül.

Részlet a Dachstein-Óriás-jégbarlangból

A rendezvény második napján a csoport nagyobbik része a 97 kilométer hosszúságú Hirlatz-barlangban túrázott. A barlangig vezető 1 órás meredek feljutás, majd a barlangban tapasztalt hatalmas légmozgás keményen próbára tette a csapat egy részét. A túra után elnökünk úgy nyilatkozott, hogy ilyen barlangi huzattal még soha nem találkozott. A társaság kisebbik része Gosau településről traktorvontatású kerekesszékkel kereste fel az ún. Löcker-fellápot, amelyen egy tanösvényt létesítettek. Itt a Magyarországon is többször járt és remek diavetítéseiről ismert Siegfried Gamsjäger volt a vezetőnk. A túrán jártunk egy köszörűkő-bányában is, ahonnan majd mindenki értékes szerzeményekkel távozott.

Estére mindenki annyira elfáradt, hogy a rendezvény megnyitó előadásán csak néhány vállalkozó résztvevővel képviseltettük magunkat.

A rendezvény harmadik napján a csapat egy része a Mamut-barlangban meghirdetett legnagyobb túrára indult, melyet az előző napi fárasztó Hirlatz-látogatás után többek lemondtak. Viszont, akik részt vettek rajta, azok nagyon meg voltak elégedve a látottakkal. A társaság másik része ismét a Koppenbrüller-barlangba tartott, s a Bad Ischl látnivalói iránt érdeklődő egyetlen társunk számára is sikerült járművet megszerezni. E sorok írója másodmagával a szakmai előadásokra volt kíváncsi, melyből számos új kutatásról és azok eredményéről értesülhettünk. Sajnos az időjárásban – egy hatalmas zivatar követően – délutánra komoly változás állt be. Sötét, semmi jót nem ígérő felhőtakaró ereszkedett a völgyre, de később egy rövid időre mégis kiderült.

Este részt vettünk a Poldi Furich-díj első alkalommal történt átadásán, melyet az Ebensee-ben található Gassl-barlangot kutató fiatalok vehettek át. Ezt követően a kitaratók végighallgatták Társulatunk külföldi tiszteletbeli tagjának, Hubert Trimmel professzornak a Dachstein-barlangok kutatástörténetével foglalkozó előadását. Az esti programhoz helyi zenészek hangulatos muzsikát is szolgáltattak, ám az ilyenkor szokásos táncmulatság most elmaradt. Az ismerősökkel folytatott kellemes beszélgetéseket követően, szemerkélő esőben gyalog baktattunk haza a kempingbe.

Vasárnapra beköszöntött a rossz idő, így akik a fennsíkra igyekeztek, nem sok jóra számíthattak. Pedig a szervezők igen kedvezményes felvonóárakat biztosítottak erre a napra azoknak, akik korábban nem oda jelentkeztek. A középső állomáson sem volt jobb a helyzete azoknak, akik a Mamut-barlang kiépített részébe, illetve a jégbarlangi felfedezők nyomdokába igyekeztek. Délután került sor számos helyi neves személyiség és az osztrák tartományi televízió részvételével az erre az alkalomra létesített pavilonokban berendezett kiállítások megnyitására.

A nap zárásaként felkerestük a helyi lövészegylet klubját, ahol hangulatos harmonikaszó mellett megköszöntük Walter Gregernek és csoportársainak a remek szervezést. Itt azután végre önfeledten mulathattunk a társaság, olyannyira, hogy a harmonikás kedvünkért még ráadást is adott. Mivel másnap hosszú út állt előttünk, időben igyekeztünk volna haza, ezt az elhatározásunkat azonban az időközben támadt zivatar áthúzta. A helyiek is inkább marasztaltak, így éneklésbe fogott a csapat, melyet két üveg vörösbor felszolgálásával díjaztak a vendéglátók. Végül mégis távoztunk a szünni nem akaró esőben, mely egész éjjel áztatta a másnap lebontásra szánt sátrakat. Szerencsére a reggeli csomogásra eléllt az eső, s kedvünket csak a kempingessel történt nézeteltérések tették borússá, aki az előzetesen jelzett árnál többet követelt a csoporttól. A hegyeket elhagyva már ragyogó napsütésben haladtunk hazafelé. A Lajta menti Bruckban még alkalmunk volt az utolsó eurók elköltésére, azután hazafelé már a következő szlovéniai utat tervezgettük.

A dalra fakadt magyar csoport egy része

Szlovénia–Ausztria

Társulatunk idei második külföldi tanulmányi kirándulása – kis ausztriai kitérővel – 2010. augusztus 7–17. között Szlovéniába vezetett. A túrán 14 fő vett részt.

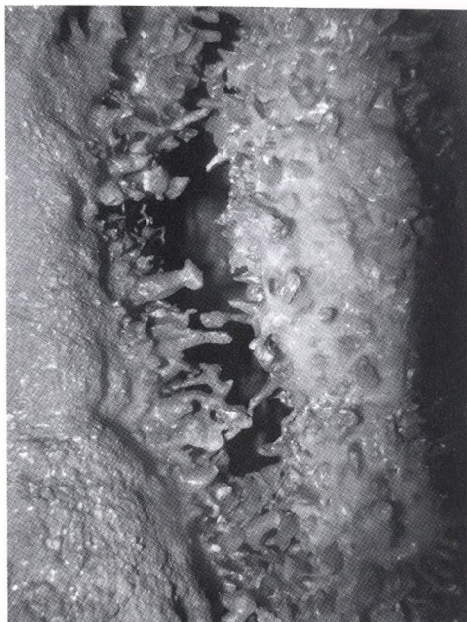
Első táborhelyünk sezanei barlangkutató csoport jóvoltából a Vilenica-barlang mellett volt, ahonnan az ő közreműködésükkel sikerült tervezett programjainkat megvalósítani. Még az érkezés estéjén lejutottunk a csoport által üzemeltetett Vilenica-barlang idegenforgalmi, illetve ki nem épített részébe is. A következő napon délelőtt a Skocjani-barlangot kerestük fel, ahol terveinkkel ellentétben, legnagyobb sajnálatunkra nem kaptunk engedélyt a Hanke-csatorna bejárására tervezett különtúrára, de a barlang így is nagy hatást tett azokra, akik még nem jártak benne. A barlanglátogatás után nem a jól ismert siklóval jutottunk ki a dolinából, hanem gyalog indultunk felfelé. Az ösvény először a Tominc-barlang mellett vezetett el, melyből régészeti leletek kerültek elő, majd egy vasajtón át bejutottunk a sziklafal belsejébe, ahonnan élvezhettük az élénk táruzó vízesés látványát. Innen felkapaszkodtunk a dolina tetején található Skocjan falucskába, ahol a déli hőségben igen jól esett betérni egy hangulatos vendéglőbe, s egy korsó sör elfogyasztása után nekivágni a további útnak. A falu közepén egy bekerített terület hatalmas töbröt rejtett, melynek alján láttuk ismét a vizet, majd a barlang történetét, kutatását, s a térség etnográfiai értékeit bemutató kiállításokat néztük meg a skanzenszerű bemutatóhelyeken. Végül a temetőben tiszteltük Anton Hanke, a barlang egyik felfedezője és kutatója sírjánál. Túránk végén még letekintettünk a parkoló fölötti kilátóból a hatalmas szakadékdolinára, s a fölötte épült Skocjan falucskára.

Délután a cseppkőóriásairól nevezetes Dimnice-barlangba látogattunk, melyben legutóbbi látogatásunk óta már turista jellegű kiépítés történt és rendszeres bemutatás is folyik.

A Skocjani-barlang szimbóhumaként ismert képződmény

Utunk harmadik napján csoportunk két részre vált. Hárman túrát tettek a kötéltechnikás Skramplova-barlangban, a többiek pedig ez alatt rövid olaszországi kitérővel felkeresték a Timavo-forrást, mely a Skocjani-barlang vizét hozza a felszínre Sistiana közelében, továbbá eljutottak az ugyancsak Olaszországban található Mitra-barlanghoz, majd visszatérve Szlovéniába, az első világháború idején kórházként üzemelő Jerihovca-barlangba túráztak. Délután már közösen kerestük fel az ugyancsak hatalmas cseppkőképződményeiről, valamint ágas-bogas kristályképződményeiről nevezetes Divaška-barlangot, melyet újabban ugyancsak turista jelleggel kiépítettek. Már erősen alkonyi fényben rövid kitérőt tettünk egy hatalmas beszakadáshoz, majd divačai pizzázással zártuk a napot.

Heliktitiek a Divaška-barlangban

Következő szállásunk a Soča (Isonzo) folyó völgyében található, hasonló nevű kempingben volt. Az odavezető út során azonban hatalmas élményt jelentett a Ravenska-aragonitbarlangban tett látogatásunk. A magántelken nyíló, fantasztikus aragonitképződményeket rejtegető barlangot ugyan idegenforgalmi bemutatásra kiépítették, de jelenleg nem látogatható, mivel a tulajdonos nem járul hozzá, ezért ide szlovén barlangász barátaink is örömmel tartottak velünk, hiszen közülük is többeknek még nem sikerült bejutniuk a barlangba. A nap hátralévő részében a Tolmin-szurdokban és ott található Zadlaska (más néven Dante)-barlangban túráztunk.

A Tschatko-vízesés

Utunk során egy egész napos kirándulás keretében feljutottunk a Canin-fennsíkra, ahol a társaság több részre válva ismerkedett a lenyűgöző felszíni karsztformákkal, valamint a fantasztikus gazdagságú növényvilággal. Sajnos a néhányak által tervezett Canin-csúcs meghódítása elmaradt, de a látottak mindenkiben így is mély nyomot hagytak.

A Soča völgyében töltött utolsó napunkon a Boka vízeséshez próbáltunk – több-kevesebb sikerrel – kétfelől is feljutni, majd felkerestük a csodálatosan kék vizű Soča-karsztforrást magában rejtő barlangszáját, és ellátogattunk a Triglav Nemzeti Park bemutatóközpontjába is. A Soča-völgyében két első világháborús temetőben is jártunk, s emlékeztünk az értelmetlenül életüket vesztett magyar hősökre. A nap végén még gyönyörködtünk a kis és nagy Soča-áttérés sziklaalakzataiban és a folyó hihetetlen kékeszöld színében. Este már várt bennünket a korábban megrendelt pisztrángvacsora, s jó néhány üveg szlovén bor elfogyasztása mellett értékeltük az eddig látottakat, tervezgettük a következő programokat.

Utunkat másnap Karintiában (Ausztria) folytattuk, ahol az időjárás nem fogadott a kegyeibe. A zivataros időben rövid villámlátogatást tettünk Klagenfurtban, illetve ketten felkeresték a világ híres épületeinek miniváltozatát bemutató Minimundust. Szerencsére a kemping tulajdonosa megengedte, hogy a fedett kerékpártárolóban rendezzük be a csoport főhadiszállását, így megmenekültünk az özönvízszerű esőzéstől, jóllehet a bátrak mégis felállították sátrukat. Másnap a vadregényes Tscheppea-szurdok végigjárásához és a Tschauko-vízesés megtekintéséhez még éppen sikerült egy kis jó időt kifogni, a Bielschitza csúcsra tervezett délutáni programunkat már elmosta az eső. Második ausztriai napunkon az Obir-barlangot tekintettük meg, amely most kis csalódást okozott a csoport résztvevőinek. A barlang csodálatos fehér képződményeit rejtő üregekbe túl sok látogatót engednek be egyszerre, ami miatt nincs lehetőség helycserére, s az automata világítás miatt hirtelen sötét lesz, így nem mindenki élvezheti zavartalanul a látványt. Sajnos a tervezett Hochobir csúcsmászást is megghiúsította az esős időjárás, így visszatértünk Szlovéniába, ahol még két barlangot kerestünk fel. Egész napos kirándulás keretében Szlovénia legmagasabbnak fekvő idegenforgalmi barlangja, a Snezna-barlang szerepelt a programban, amelynek már erősen olvadt jégképződményei mellett hatalmas cseppkőgazdagsága mindenkit meglepett, hát még a túra végpontján kiosztott pálinka. A barlanglátogatás után többen feljutottak a 2062 méter magas Raduha-csúcsra. Hazafelé már csak a gazdag lámpaflórától eltekintve igen látványos formakincsű, aktív és fosszilis járatokkal rendelkező Pekel-barlang került horogra, amelynek eddig számos alkalommal csak az autóbusból tudtunk integetni, pedig igazán megért egy látogatást.

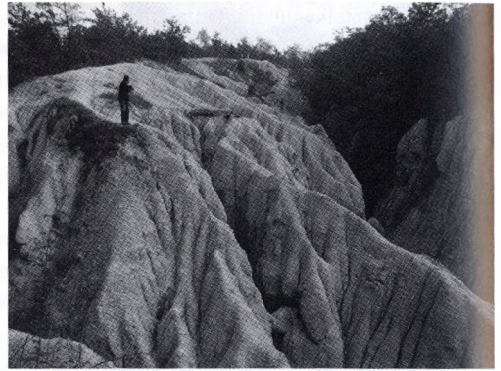
Mátra–Cserhát

Társulatunk hazai szakmai tanulmányútjára 2010. október 15–17. között került sor. A Mátra és a Cserhát földtani értékeinek megismerését célzó programon 13, illetve a középső napon 15 fő vett részt.

A túra kiinduló pontja Gyöngyös volt, ahonnan először a „kis magyar Kappadókia-nak”, illetve a helyiek által „fehér köveknek” nevezett, rendkívül látványos kazári riolituffa eróziót kerestük fel. A puha tufafelszín a víz eróziós munkája alakította mai formájára, melynek következtében a hatalmas kőbarázdák és árkok a 10–15 méteres mélységet is elérik.

Kazárról Ipolytamócra indultunk, ahol a Társulat és a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság között kötött együttműködési megállapodás keretében 300 Ft-os óvodásjegy birtokában léptünk be az Európa Diplomás Ipolytamóci Ósmaradványok Természetvédelmi Területre. Itt először végigjártuk a geológiai tanösvényt, ahol a megkövesedett fatörzsek mellett az ipolytamóci lábnyomos homokkőben orrszarvúk, patás állatok és madarak lábnyomai jelentik a különlegességet, majd egy 3D vetítés keretében megelevenedett előttünk a 20 millió évvel ezelőtti miocén kor állatvilága. Ezeknek az állatoknak az élethű szobrai láthatók az ún. miocén erdőben, ahol egy fotocellás érzékelő hatására még egy cápa is felbukkan időnként a vízből. A pálmaházban elhelyezett fotókon pedig meggyőződhattünk arról, hogy az idei év árvize a bemutatóhelyen is komoly károkat okozott. A fogadóépület bejárata mellett egy külön pavilonban található a Bükkábrányból átmentett 8 millió éves ősfenyők, melyeknek tartósított darabjai egy speciális vázszerkezetre lettek felerősítve. Végül a nyáron elkészült lombkorona-sétány legfelső, 8–10 méteres magasságban található szintjén, beülően és kantár biztosítással tettünk egy kis túrát.

Szállásunk Kutasó község turistaházában volt, ahol már kellemesen felfűtött cserépkályhák várták csoportunkat, s mindenkinek jól csett a közösen főzött palócleves.

A kazári riolituffa erózió

Szombaton Mátrakeresztesre indultunk, hogy az ágasvári Csörgő-lyukban tegyünk túrát. A Gyöngyösön előző nap átvett méteres barlangkulcsok birtokában, a kissé esőre álló időben a Csörgő-patak völgyében haladtunk a barlanghoz. Mint a helyszínen kiderült, a külső ajtóhoz adott kulcsokra nem is volt szükség, ám a belső vasrácsos ajtó kinyitása kemény feladat elé állította a társaságot. Többen is keményen próbálkoztak, mire jó háromnegyed óra múlva végre szabaddá vált a bejutás. Az idővesztés eredményeképpen csak egy villámlátogatásra maradt lehetőség, mert a gyöngyösi Mátra Múzeumba is időre kellett érkeznünk, ezért úgy döntöttünk, a barlangtúrát egy másik alkalommal fogjuk pótolni.

A Csörgő-lyuk kinyitása nehéz feladat volt

A 2009-ben az Év Múzeuma címmel kitüntetett Mátra Múzeum igen nagy élményt jelentett társaságunknak, nem is beszélve arról, hogy belépődíjat sem kellett fizetnünk. Mind a bemutatott anyag, mind a bemutatás módja igen magas színvonalú, ezért attól féltünk, hogy zárásig nem lesz elég időnk mindent végigjárni.

Utolsó aznapi programunk a hazai túrák hagyományos részét képező borkóstolás volt Farkasmályon, melynek keretében a Regélő Borház Pincéjében élvezhettük a mátrai borvidék kiválóságait.

Vasárnap elsőként a Bér község határában található Nagy-hegy északi oldalán húzódó egykori andezit köfejtőt kerestük fel. Az itt található ívelt andezitoszlopok Európában egyedülállóak, de a világon is ritkaságnak számítanak. Ez az ún. oszlop elválás elsősorban a bazaltlávákra jellemző, míg andeziteknel ritkábban figyelhető meg. További sajátosságuk az ívelt megjelenés.

Az ívelt andezitoszlopok Bér határában

A nap hátralévő részében Gyöngyössolymos közelében két földtani érdekességet kerestünk fel. A település északi szélén emelkedő Kis-hegy délnyugati meredek sziklás részén található az ún. Csák-kő. A miocén kori vulkánosság idején a hegy dagadókúpja délről felszakadt, és izzó láva folyt le a hegyoldalról. Közben a láva részben megolvastotta, és magával vitte a felszíni riolituffát és a korábban felaprózódott vulkáni anyagokat. Az így keletkezett Csák-kő ritka geológiai érdekesség. A sziklában természetes barlangok nyílnak, közülük legnagyobb a Csákkői-barlang, melyben valaha malomkővet bányásztak. A barlangtól még felgyalogoltunk a bányaudvarba, miközben különböző színű és fajtájú opálokat gyűjtögettünk.

Végezetül a Mátrafüred felé vezető út melletti fákkal, bokrokkal benőtt területen még megkerestük a Mátra utóvulkáni működésének következtében létrejött egykori gejzirkúp, a Bába-kő impozáns sziklatömbjét.

Fleck Nóra